

Dr. Gediminas Petrauskas
Gyvenimo ir mokslinės veiklos aprašymas

Gimimo data: 1986-07-22, Ukmergė

El. paštas: petrauskasgediminas@gmail.com

Telefonas: 8 628 05 811

Išsilavinimas

- 2011–2017** Humanitarinių mokslų daktaras (istorija, 05 H), Vilniaus universitetas ir Lietuvos istorijos institutas
- 2009–2011** Archeologijos magistras (*cum laude*), Vilniaus universitetas
- 2005–2009** Archeologijos bakalauras, Vilniaus universitetas
- 1993–2005** Vidurinis išsilavinimas, Ukmergės Jono Basanavičiaus vidurinė mokykla

Papildoma kvalifikacija

- 2012/2017** Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistas
Nekilnojamojo kultūros paveldo taikomieji moksliniai ir ardomieji tyrimai – archeologiniai tyrimai

Darbo patirtis

- 2019 – dabar** Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas
Vyresn. mokslo darbuotojas (2021 06 – dabar)
Mokslo darbuotojas (2019 06 – 2022 06)
- 2008 – dabar** Lietuvos nacionalinis muziejus
Vyresn. muziejininkas, Priešistorinės archeologijos rinkinių skyrius (2020 10 – dabar)
L. e. p. vedėjas, Priešistorinės archeologijos rinkinių skyrius (2020 09)
Vedėjas, Archeologijos skyrius (2019 01 – 2020 08)
Vyresn. muziejininkas, Archeologijos skyrius (2017 01 – 2018 12)
Muziejininkas, Archeologijos skyrius (2008 11 – 2016 12)
- 2008** Kaišiadorių muziejus
Muziejininkas (2008 08 – 2008 11)

Ekspertinė veikla

Ketvirtoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba (nuo 2019 m.; nuo 2022 m. pirmininko pavaduotojas).

Mokslinių žurnalų redakcinių kolegijų narys

Archaeologia historica: European Contemporary and Historical Archaeology Special Issues (leidėjas Brno universitetas (Čekija); nuo 2022 m.).

Mokslinių interesų kryptys

Lietuvos partizaninio karo archeologija, naujausiųjų laikų konfliktų archeologija, mirusiųjų deginimo paprotys viduramžių Lietuvoje, laidojimo papročiai, naujų archeologijos paminklų paieška ir žvalgymai.

Tyrimų projektai

- 2021 – dabar** Lietuvos partizaninio karo archeologija: tyrimų kryptys, metodai ir teorinės apibrėžtys. Podoktorantūros tiriamasis projektas, finansuojamas Lietuvos mokslo tarybos

pagal Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.3.3-LMT-K-712 priemonę „Mokslininkų, kitų tyrėjų, studentų mokslinės kompetencijos ugdymas per praktinę mokslinę veiklą“ (vykdytojas Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas).

- 2019–2022 I tūkstantmečio po Kr. vario lydinių metalurgijos ir technologijų progreso tyrimai visuomenės socioekonominės raidos kontekste (LYDINIAI).** Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto mokslinis projektas, finansuotas Lietuvos mokslo tarybos pagal mokslininkų grupių priemonę (S-MIP-19-50) (vykdytojas).
- 2018–2020 Bedugnės kapinynas: viduramžių Lietuvos valstybės paieškos.** VšĮ Prigimtinės kultūros instituto projektas, finansuotas Vasario 16-osios fondo (vadovas).

Tiriamosios ekspedicijos

Archeologinių ekspedicijų vadovas: Lietuvos partizanų bunkerių ir žeminių vietų (Daugėliškių miškas, 2010 m.; Blinstrubiškių miškas, 2017 m.; Legečių miškas, 2017–2018 m.; Pamedžių (Montvidinės) miškas, 2019 m.), stovyklaviečių ir pratybų vietų (Dulgininkų miškas, 2017 m.; Žadeikių miškas, 2019 m.; Plokštinės miškas, 2019–2020 m.), kautynių vietų (Užpelkių miškas, 2014–2017 m.), partizanų ryšininkų sodybų (Balandiškis, 2012–2013 m.), partizanų palaikų užkasimo vietų (Alytaus šilas, 2012 m.; Darvydų miškas, 2022 m.), viduramžių ir geležies amžiaus kapinynų (Bedugnė, 2012, 2018–2019 m.; Meškučiai, 2014–2015 m.; Suginčiai, 2017 m.; Vilūnai, 2020 m.; Vegeriai, 2020, 2022 m.), naujų archeologijos ir mitologijos paminklų paieškų bei žvalgymų (daugiausiai Šiaurės Žemaitijoje ir Vidurio Lietuvoje, 2014–2019 m.).

Lietuvos partizanų palaikų užkasimo vietos Alytaus šile (2011 m.), partizanų bunkerio Pagrendos miške (2013 m.), 1863–1864 m. sukilėlių palaikų užkasimo vietos Vilniaus Pilies kalne (2017–2019 m.) ir Raišių lobio radavietės (2021 m.) tyrėjų grupės narys.

Stazuotės ir kursai

Baltarusijos Nacionalinės Mokslų akademijos Istorijos instituto (2016 m.) ir Tartu universiteto Istorijos ir archeologijos instituto (Estija) (2014 m.) stažuotojas. Utrechto universiteto (Nyderlandai) vasaros archeologijos mokyklos (2022 m.), archeologinių ekspedicijų Čekijoje (2022 m.), Prancūzijoje (2022 m.), Suomijoje (2021 m.), Latvijoje (2009 m.), Ukrainoje (2007, 2008 m.) ir Lenkijoje (2006, 2007 m.) dalyvis.

Stipendijos

Lietuvos kultūros tarybos edukacinė stipendija (2018 m.), Lietuvos kultūros tarybos individuali stipendija (2017 m.), Lietuvos mokslo tarybos Doktoranto stipendija už akademinis pasiekimus (2013, 2016 m.), Lietuvos mokslo tarybos Studentų mokslinės praktikos stipendija (2010 m.).

Apdovanojimai

2017 metų archeologo titulas (Lietuvos archeologijos draugijos apdovanojimas; kartu su Lietuvos nacionalinio muziejaus archeologais), Informatyviausios 2015 m. archeologinių tyrimų ataskaitos autorius (Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos apdovanojimas).

Priklausymas bendrijoms ir organizacijoms

Lietuvos archeologijos draugijos (nuo 2009 m.), Lietuvos laisvės kovos įamžintojų sąjūdžio (nuo 2011 m.; 2018–2020 m. Tarybos narys), Europos archeologų asociacijos (*European Association of Archaeologists*) (2015–2016, 2020–2022 m.), Pasaulio archeologijos kongreso (*World Archaeological Congress*) (2022 m.) narys.

Publikacijos

Mokslo studijos

1. Petrauskienė, A., **Petrauskas, G.**, Vaitkevičius, V. (2017) *Partizanų bunkeris Daugėliškių miške: kompleksinių tyrimų studija ir šaltiniai*. Raseiniai: Raseinių krašto istorijos muziejus. – 248 p. ISBN 978-609-420-583-5.

Mokslo straipsniai ir knygų skyriai

1. Bliujienė, A., Peseckas, K., Šapolaitė, J., Ežerinskis, Ž., Bagdzevičienė, J., Babenskas, E., Taraškevičius, R., Suzdalev, S., Vybernaitė-Lubienė, I., Pabedinskas, A., Butkus, L., **Petrauskas, G.** (2021) Manufacture of the Well-Known Central and Northeastern European Eye Fibulae: Previously Unknown Tricks of the Trade. *Radiocarbon* 63 (5), 1369–1386.

2. Bliujienė, A., **Petrauskas, G.**, Bagdzevičienė, J., Babenskas, E., Rimkus, T. (2021) Essential Changes in the Composition of Copper Alloys Reveal Technological Diversities in the Transition from the Earliest Iron Age to the Early Roman Period in Lithuania. *Archaeologia Baltica* 28, 39–62.

3. **Petrauskas, G.**, Grižas, G. (2021) Lietuvos nacionalinio muziejaus archeologinės ekspedicijos: istorija, dabartis ir didžiausi atradimai. In S. Baguzaitė-Talačkienė (sud.) *XXIV mokslinė konferencija Archeologinis paveldas Lietuvos muziejų rinkiniuose* (Lietuvos muziejų rinkiniai 20). Vilnius: Lietuvos muziejų asociacija, 10–27.

4. Bagdzevičienė, J., Bliujienė, A., Babenskas, E., **Petrauskas, G.**, Suzdalev, S., Taraškevičius, R., Vybernaitė-Lubienė, I. (2020) Vario lydinių archeometriniai tyrimai: naujos metodologinės išvalgos. In Z. R. Gasiūnaitė, R. Milerienė (red.) *13-oji nacionalinė jūros mokslų ir technologijų konferencija Jūros ir krantų tyrimai 2020: konferencijos medžiaga*. Klaipėda: Klaipėdos universitetas, 13–16.

5. Bliujienė, A., **Petrauskas, G.**, Bagdzevičienė, J., Suzdalev, S., Babenskas, E. (2020) Early Roman Iron Age Jewellery in the Northern Barbaricum: Between Stylistic and Technological Simplicity and Luxury. In M. Ramírez Galán, R. Sandifer Bard (eds.) *Studies in Archaeometry. Proceedings of the Archaeometry Symposium at NORM 2019, June 16–19, Portland, Oregon, Portland State University. Dedicated to the Rev. H. Richard Rutherford, C.S.C., Ph.D.* Oxford: Archaeopress Publishing Ltd, 175–217.

6. **Petrauskas, G.** (2020) Lietuvos partizaninio karo archeologijos dešimtmetis: tyrimų kryptys ir ateities perspektyvos. *Acta Historica Universitatis Klaipedensis* XL, 97–139.

7. **Petrauskas, G.** (2020) Mirusiųjų deginimas Lietuvos krikšto išvakarėse: ugnis, vanduo ir pomirtinio gyvenimo sampratos atspindžiai = Cremation of the Deceased on the Eve of Lithuania's Baptism: Reflections of Fire, Water and the Concept of the Afterlife. In P. Bugys, E. Zaveckienė, S. Venckūnienė (sud./ed.) *Kariauti pratusi tanta. Lietuvių karinis elitas XIII–XIV a. = A Nation Skilled in War. The Lithuanian Military Elite in the 13th–14th Centuries* (Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų parodų katalogai = Exhibition Catalogues of the Palace of the Grand Dukes of Lithuania XXIV). Vilnius: Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, 26–43.

8. **Petrauskas, G.**, Petrauskienė, A. (2020) Archaeology of the Lithuanian Partisan War: Case of the Partisan Bunker ir Daugėliškių Forest. In J. Symonds, P. Vařeka (eds.) *Archaeologies of Totalitarianism, Authoritarianism, and Repression: Dark Modernities*. Cham: Palgrave Macmillan, 149–170.

9. **Petrauskas, G.**, Ivanovaitė, L. (2019) Investigating Bunkers: Lithuanian Partisans, Archaeology and Excavation in Pagrenda Forest. *Europa Orientalis. Studia z Dziejów Europy Wschodniej i Państw Bałtyckich* 10, 179–205.

10. **Petrauskas, G.**, Petrauskienė, A. (2018) Blinstrubiškių miško partizanai: istorija, archeologija ir paveldosauga. In A. Astramskas, D. Juzėnas (sud.) *Iš Panevėžio praeities: miško broliai. XX konferencijos pranešimai*. Panevėžys: Panevėžio kraštotyros muziejus, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 54–72.

11. **Petrauskas, G.**, Petrauskienė, A., Vaitkevičius, V. (2018) Archaeology of Modern Conflict: The War after the War in Lithuania and Battle of Užpelkiai Forest, 1949. In N. Moreira, M. Derderian, A. Bissonnette (eds.) *Fields of Conflict Conference 2018 Pequot Museum: Conference Proceedings*. Mashantucket Pequot Museum and Research Center 3, 4–19.
12. **Petrauskas, G.**, Petrauskienė, A., Vaitkevičius, V. (2018) Iš Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio istorijos: 1949 m. rugpjūčio 13 d. Užpelkių miško kautynės. *Acta Historica Universitatis Klaipedensis* XXXVI, 151–174.
13. **Petrauskas, G.** (2017) Mirusiųjų deginimo paprotys viduramžių Lietuvoje: kompleksinis požiūris į XIII–XIV a. degintinius kapinynus. *Lietuvos archeologija* 43, 175–216.
14. **Petrauskas, G.** (2016) The Last Pagan Burials. In G. Zabiela, Z. Baubonis, E. Marcinkevičiūtė (eds.) *A Hundred Years of Archaeological Discoveries in Lithuania*. Vilnius: Society of the Lithuanian Archaeology, 418–429.
15. **Petrauskas, G.** (2015) Prie Lietuvos valstybės susidarymo klausimo sugrįžtant: laidojimo papročių aspektas. *Res Humanitariae* XVII, 114–136.
16. **Petrauskas, G.** (2014) Laidojimo papročių ir pomirtinio gyvenimo sampratos tyrinėjimai Lietuvos archeologijoje. Istoriografinis aspektas. *Archaeologia Litwana* 15, 75–92.
17. Petrauskienė, A., **Petrauskas, G.** (2014) Naujausiųjų laikų konfliktų archeologija: Lietuvos partizaninio karo tyrimų atvejis. *Lietuvos archeologija* 40, 221–253.
18. **Petrauskas, G.**, Vaitkevičius, V. (2013) Archeologinių sluoksnių plovimas Lietuvoje ir Bajorų archeologinės ekspedicijos patirtis. *Lietuvos archeologija* 39, 235–254.
19. **Petrauskas, G.**, Vaitkevičius, V. (2013) Kompleksiniai Sąjū sodybos Balandiškyje tyrimai. *Gimtasai kraštas* 6, 94–100.
20. Čepulytė, A., **Petrauskas, G.** (2011) Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio štabo bunkerio archeologiniai tyrimai Daugėliškių miške. *Genocidas ir rezistencija* 2 (30), 165–172.

Šaltinių publikacijos

1. Bugys, P., **Petrauskas, G.**, Venckūnienė, S., Zaveckienė, E. Katalogas = Catalogue. In P. Bugys, E. Zaveckienė, S. Venckūnienė (sud./ed.) *Kariauti pratusi tauta. Lietuvių karinis elitas XIII–XIV a. = A Nation Skilled in War. The Lithuanian Military Elite in the 13th–14th Centuries* (Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų parodų katalogai = Exhibition Catalogues of the Palace of the Grand Dukes of Lithuania XXIV). Vilnius: Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, 56–285.
2. Bliujienė, A., Budvydas, U., Butkus, D., Jahn, C., Masiulienė, I., Nabažaitė, R., Papariga, D., **Petrauskas, G.**, Songailaitė, R., Užgalis, M. (2018) Katalogas = Catalogue. In A. Bliujienė (sud./ed.) *Klaipėdos (Memel) kraštas: nuo ištakų iki XVII amžiaus. Paroda ir katalogas, skiriami Lietuvos valstybės šimtmečiui ir Europos kultūros paveldo metams 2018 = The Klaipėda (Memel) Region: From Origins to the 17th Century. The Exhibition and the Catalogue are Dedicated to the Centennial of the Restored State of Lithuania and European Year of Cultural Heritage 2018*. Klaipėda: Mažosios Lietuvos istorijos muziejus, 306–407.

Straipsniai kultūros leidiniuose

1. Petrauskienė, A., **Petrauskas, G.** (2019) Kai miškas tampa namais. *Iliustruotoji istorija* 12, 24–33.
2. **Petrauskas, G.** (2017) Senujų Trakų archeologija arba ką apie Vytauto Didžiojo gimtinę žinome iš archeologijos šaltinių. *Trakų žemė* 2, 6.
3. Čepulytė, A., **Petrauskas, G.** (2011) Archeologiniai partizanų bunkerų tyrimai: naujo lūžio pradžia? In R. Baltutis (sud.) *Sibiro Alma Mater. Ave, vita! ...Būk sveikas, gyvenime!* Šiauliai: VšĮ Šiaulių universiteto leidykla, 182–191.

Informaciniai tekstai

1. **Petrauskas, G.**, Petrauskienė, A. (2015) 12-oji šiuolaikinės ir istorinės teorinės archeologijos konferencija „Tamsieji naujausieji laikai: totalitarizmo, autoritarizmo ir represijų archeologija“. *Lietuvos archeologija* 41, 197–201.

2. **Petrauskas, G.** (2010) Tarptautinė konferencija „Povandeninė archeologija Baltijos regione: iššūkiai ir perspektyvos“. *Lietuvos archeologija* 36, 284–285.

Pranešimai konferencijose

Apie 40 pranešimų nacionalinėse, regioninėse, tarptautinėse mokslinėse konferencijose ir seminaruose dirbtuvėse Čekijoje (2014, 2022 m.), Danijoje (2016 m.), Jungtinėse Amerikos Valstijose (2018 m.), Jungtinėje Karalystėje (2015, 2022 m.), Lietuvoje (nuo 2011 m.), Vengrijoje (2022 m.) ir Vokietijoje (2021 m.), daugiau nei 70 populiarių pranešimų ir viešų paskaitų (nuo 2010 m.) autorius. Kviestinis Vakarų Bohemijos universiteto (Čekija) lektorius (2021 m.), tęstinės nacionalinės mokslinės konferencijos *Marijos Gimbutienės skaitymai* organizatorius (nuo 2018 m.).